

MICHAEL DAHL

SIDAN 1

Fångarna vid Giftiga havet

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Zak och Erro har blivit tillfångatagna av vakterna på Alcatraz. Nu är de fastkedjade på ett rymdskepp och färdas över Giftiga havet. När rymdskeppet saktar in får de syn på burar som hänger i luften under glödande klot. De två lediga burarna är till dem. Pojkarna måste vara försiktiga så att de inte ramlar ner i det giftiga havet för då kommer de inte att överleva.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspekar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer. (SV åk 1–3)
- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder. (BL åk 1–3)
- Teckning, måleri, modellering och konstruktion. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Kommunicera med bilder för att uttrycka budskap.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 1–3)
- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder. (BL åk 1–3)
- Teckning, måleri och modellering. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läsa, förstå och reflektera över texter.
- Skriva texter för olika syften, och mottagare.
- Skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material.

ORD ATT FÖRKLARA

tvärslån

antigravitationsfält

mantlar

kanar

FRÅGESPORT

Dela in eleverna i små lag och ställ frågor om boken. Frågesporten fungerar som en repetition av bokens innehåll.

Eleverna får lagvis svara på en miniwhiteboardtavla eller på ett papper. Alla håller upp sina svar samtidigt. Du för anteckningar på antal rätt som varje lag får.

Här är förslag på frågor med svar:

• På vilken planet är pojkarna fast?	Alcatraz
• Vem av pojkarna är en utomjording?	Erro
• Från vilken planet kommer Zak?	Tellus
• Från vilken planet kommer Erro?	Quom
• Vilket vapen har vakterna?	laserspjut
• I vad hålls pojkarna till fånga?	I burar.
• Vilken färg har det giftiga havet?	grönt
• Vad bor i giftiga havet?	Ett monster som liknar en jättefisk.
• Hur länge ska vakterna vara borta?	I två veckor.
• Vem av pojkarna får en idé?	Zak
• Vilka skrattade när pojkarna började gunga sina burar?	De andra fångarna.
• Vad gjorde kloten om något närmade sig?	Kloten stötte bort det som närmade sig.
• Vad var det som pojkarna kände i slutet av boken?	Att de var hungriga.

ALCATRAZ

Utanför San Francisco ligger det kända gamla fängelset vid namn Alcatraz. Gör en liten (barnvänlig) presentation om det gamla fängelset. Gör presentationen i till exempel PowerPoint eller Prezi. Här är några förslag på saker att presentera:

- Var ligger fängelset?
- Hur ser det ut?
- När var det ett fängelse?
- Hur var livet som fånge?
- Var fängelset rymningssäkert? Fanns det rymningsförsök och lyckades någon fly?
- Fanns det någon känd brottsling? Al Capone?
- Turism?

Använd många bilder och eventuella filmklipp i presentationen för att fånga elevernas intresse.

FLYKTEN FRÅN PLANETEN ALCATRAZ

Låt eleverna få skriva en egen del i serien *Flykten från planeten Alcatraz*. Som en början på deras egen berättelse får de texten, och kartan som inspiration. Nedan följer även några stödfrågor som kan hjälpa eleverna att komma igång med skrivandet. De ska även illustrera med en bild som samspelar med texten.

Zak och hans kompis Erro (som är en utomjording) är fångar på planeten Alcatraz. De smet in på ett rymdskepp för att de ville se en rymdstrid, men rymdskeppet landade på Alcatraz i stället. Ingen har lyckats fly från den hemska planeten. Där är fullt av fångelsehålor, fällor, ändlösa öknar och andra faror. Nu måste Zak och Erro komma på ett sätt att fly.

STÖDFRÅGOR

- Var befinner sig pojkarna?
- Vart är de på väg?
- Hur är miljön runt om dem?
- Vilka faror stöter de på?
- Möter de vakterna?
- Blir de tillfångatagna?
- Träffar de andra fångar?
- Kan fångarna hjälpa varandra?
- Möter de någon som kan hjälpa dem?
- Finner de något rymdskepp som kan ta dem därifrån?

LUFFARSLÖJD

I boken tvingas fångarna att hänga fast i burar. Elevernas uppdrag blir att tillverka egna små burar i luffarslöjdstil. Designen kan de själva få bestämma, men buren i boken kan fungera som inspiration.

Eleverna får använda någon slags metalltråd, till exempel vanlig ståltråd som är lätt att forma som man vill. Har ni tillgång till färgade metalltrådar kan även det vara ett alternativ när man vill smycka sin bur. Låt kreativitet flöda.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

1. Fångar

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Var är pojkarna fastkedjade?
De är fastkedjade på ett rymdskepp.
2. De färdas över ett hav. Vilket?
De färdas över Giftiga havet.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

3. Hur håller sig burarna över ytan?
Burarna hänger i glödande klot som finns i luften.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

4. Varför heter havet Giftiga havet? Berätta vad du tror.
Eget svar.

2. Utan botten

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

5. Vad händer om man ramlar i vattnet?
Ramlar man i så dör man av giftet.
6. När ska rymdskeppet komma tillbaka?
Det ska komma tillbaka om två veckor.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. Varför finns det ingen botten på burarna?
För att det ska vara svårt att hålla sig kvar i burarna.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

8. Vad tror du att vakten menade när han sa "Vem ska äta er?"
Eget svar.

3. Monstrets gap

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

9. Hur länge har pojkarna varit i buren?
De har varit där två dagar.
10. Hur ser monstret ut?
Monstret ser ut som en jättefisk.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

11. Vad händer när Erro försöker röra vid klotet?
När han närmar sig med sin hand stöts handen bort.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

12. Varför vill Zak veta om klotet är varmt?
Eget svar.

4. Redo att fly

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

13. Vad gör de andra fångarna när Zak gungar sin bur?
De andra fångarna skrattar åt honom.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

14. Hur gör pojkarna för att nå varandras burar?
Erro sträcker ut sin svans och Zak drar hårt för att få burarna närmre varandra.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

15. Vad tror du att Zak har för plan?
Eget svar.

5. Mot friheten

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

16. Vad använder pojkarna för att binda ihop burarna?
Pojkarna använder sina bälten.
17. Burarna krockar mot något. Vad?
Burarna krockar mot en klippa.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

18. Var hamnar de till slut?

De hamnar på en strand vid det giftiga havet.

19. Varför springer de?

När de kommer till stranden får de syn på monstret som stirrar hungrigt på dem.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

20. Vart tror du att de beger sig nu? Motivera.

Eget svar.

VILKA ÄR DE RÄTTA ORDEN?

1. bur
2. klot
3. vakt
4. fångar
5. kedjor
6. giftiga
7. havet
8. dimma
9. monster
10. svans